

نقش تکتونیک در فرایند کانی سازی در پهنه قروه - همدان ، غرب ایران

دکتر حسن زمانیان عضو هیئت علمی دانشگاه لرستان

بهروز اسدالاهی مدرس دانشگاه لرستان

The tectonic role in the process of Mineralization in Qorveh – Hamedan region , Western iran

Zamanian . H & Asadollahi . B

چکیده

منطقه مورد مطالعه از نظر موقعیت جغرافیایی در غرب استان همدان (تویسرکان و همدان) ، بخش جنوب شرقی استان کردستان (شهرستان قروه) و شمال شرق استان کرمانشاه (سنقر) واقع شده است . این منطقه از نظر ساختمانی در زون سنندج - سیرجان قرار دارد و ماگماتیزم و پدیده های وابسته به آن در سرنوشت زمین شناسی آن تاثیر بسزا داشته اند .

در این منطقه توده های نفوذی الوند ، آلموقلاق و جنوب قروه جایگزین شده اند ، توده نفوذی الوند دارای ترکیب سنگ شناسی مونزوگرانیت ، گرانیت تا گرانودیوریت است . همچنین توده نفوذی آلموقلاق دارای ترکیب سنگ شناسی گرانودیوریت ، دیوریت ، سینیت ، مونزودیوریتی و مونزونیتی است . همچنین توده های نفوذی جنوب قروه نیز از دیدگاه سنگ شناسی دارای ترکیب کوارتز سینیتی ، کوارتز مونزونیتی ، گرانودیوریتی ، کوارتز دیوریت و دیوریت هستند .

تمام توده های نفوذی فوق الذکر در دیاگرام AFM در محدوده گرانیتوئیدهای CAG و POG قرار میگیرند.

با مطالعه روی سنگهای بخش دیوریتی توده نفوذی آلموقلاق و توده سینیتی حلقوی اطراف آن و همچنین گرانیتوئید الوند و توده های نفوذی جنوب قروه مشخص گردید که شیب زاویه فروانش پوخته اقیانوسی در زمان شکل گیری این توده ها یکسان نبوده بلکه تغییراتی را متحمل شده است .

این تغییر شیب زاویه فروانش میتواند دلیل شکل گیری یا عدم شکل گیری کانه زایی آهن در توده های نفوذی منطقه باشد ، به گونه ای که هنگام زیاد بودن شیب فروانش مانن زمان شکل گیری توده های آلموقلاق و جنوب قروه اسکارنهای آهن در منطقه شکل گرفته اند و این اتفاق زمان شکل گیری توده الوند بدلیل کم بودن زاویه فروانش رخ نداده است.

در منطقه مورد مطالعه در همراهی با توده های نفوذی آلموقلاق و جنوب قروه آلتراسیونهایی از نوع اورالیتی شدن ، اپیدوتی شدن ، تورمالینی شدن ، آرژیلیک و بوده که همراه با کانه زایی و از آنجمله می توان به ذخایر آهن همه کسی همدان که شامل کانسارهای بابا علی ، چنار ، تکیه و گلالی اشاره داشت . ولی در آلتراسیونهای همراه با توده الوند هیچ نوع کانه زایی تا حال حاضر گزارش نشده است . کانسار گلالی به عنوان کانسار مد نظر در این مطالعه ، با توجه به وجود کانیهای سری ترمولیت - اکتینولیت و همچنین حضور کانیهای از قبیل کانیهای گروه اپیدوت ، گارنت ، پیروکسن و تورمالین و دیگر شواهد موجود یک کانسار اسکارنی محسوب میگردد. و بدلیل همراهی و حضور کانیهای سری ترمولیت و اکتینولیت با هم از نوع ذخایر اسکارنی مختلط (کلسیمی - منیزی می) است .

Abstract